

munerne selv, ville de finde en baade passende og hensigtsmæssig Maade at ordne den paa. Jeg nærer for Exempel Frygt for, at naar man gaar ind paa den Lante, der er fremsat under denne Diskussion, nemlig Tanken om to Arter Skoler, vilde man komme til i uforholdsmæssig Grad at behyrde Kommunerne med nye Bygninger, for ikke at tale om ny Tilgang af Lærere, og jeg er enig med dem, der her have Diet henvendt paa de mindre Kommuner. Jeg ser nok, at i de store Skoler kan man ikke hjælpe sig med een Lærer, men ogsaa deri samstemmer jeg da med det ærede Medlem fra Kolbing, naar han i ethvert Tilfælde vil have, at Hovedlæreren skal have Tilsyn med Undervisningen i begge Klasser. Thi kommer man først til en saadan Fordeling, at hver Lærer eller Lærerinde ubelukkende har Ansvar for den Del af Undervisningen, han eller hun har at gjøre med, saa at den anden Lærer først skal tage fat, naar han tager imod Børnet, frygter jeg for, at et Misforhold let vil komme til Stede. Altsaa jeg ønsker, at man særlig vil overlade hele denne Sag til Kommunerne selv og saa vidt som muligt indskrænke sig til een Lærer med den Hjælp, der anses for nødvendig efter Kommunens Størrelse, for at Undervisningen kan trives. Dette er min Hovedbetragtning af Lovforslaget, og da der som sagt fra flere Sider er udtalt samme Tanker og Meninger, som jeg har, og da vi især idag have hørt lignende Udtalelser, haaber jeg, at den høitærede Minister nu er lidt mere tilfredsstillet, end han var i sit sidste Foredrag, hvori det forekommer mig, at han tillagde det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojsen) en saadan Autoritet, at han mente, at det ærede Medlem havde udtalt i sit Foredrag Thingets store Flextals Anskuelse, idet han samtidig dermed betragtede — lad mig sige det rent ud — Lovforslagets Forkastelse eller Iffebehandling som en Selsølgelse. Dette tror jeg er en Feiltagelse. Thvorvel jeg i de fleste politiske Spørgsmaal for Tiden er enig med det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds, er jeg dog uenig med ham i det her foreliggende Spørgsmaal, og det turde gaa Andre ligeledes, thi Partigrupperne er ikke saa bestemte i dette Spørgsmaal. Det tror jeg ikke, eller i alt Fald vil jeg se det, førend jeg tror det. Det viser sig f. Ex. i dette Spørgsmaal, hvor jeg er vis paa, at jeg gjennemgaaende er mere enig med det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) end med det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojsen), medens det derimod er omvendt, naar vi komme til andre politiske Spørgsmaal. Dette er et Bevis paa, at den høitærede Minister ikke kan danne sig nogen Forvisning om, hvorledes det vil gaa Lovforslaget, selv efter de Udtalelser, som ere fremkomne fra et saa indflydelsesrigt Medlem som det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds, der jo iøvrigt behandlede Sagen med Alvor. Da jeg,

som sagt, hører til dem, der rigtig gjerne ville have, at man skulde faae et fornuftigt og godt Arbejde ud af dette Lovforslag, saa skal jeg bidrage, hvad jeg kan, til, at det kan ske, idet jeg ønsker Forslaget alt Hæls paa dets videre Bændring. Jeg skal slutte med at sige, at jeg navnlig vil bede det vordende Udvalg om at have sin Opmærksomhed henvendt paa dette, som jeg her har udtalt, navnlig om Lærerebedernes Besættelse. Thi naar Forslag i den Retning fremkomme i Udvalgets Indstillinger til 2den Behandling, saa have de ikke Lidet Styrke, men skal man først som et enkelt Medlem, naar Sagen ligger for til 2den Behandling, og efterat Betænkningen er afgiven, til at stille Forslag derom, saa veed jeg nok, at disse, selv om man end ikke er afflaaren fra al Udsigt til at faae dem gjennemsførte, dog ikke fremtræde med den Vægt, som naar de fremkomme fra Udvalget. Jeg har imidlertid det Haab og den Tro, at Udvalget nu, da det har hørt den Velwillie, hvormed man stiller sig over for Ministeren, vil have sin Opmærksomhed henvendt derpaa, og især tør jeg haabe dette, hvis det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) bliver Medlem af Udvalget, thi jeg tror ganske bestemt, at det ærede Medlem forrige Gang sluttede sig til mine Udtalelser vedkommende dette Punkt. Jeg tør altsaa haabe, at det ærede Medlem, hvis han bliver Medlem af Udvalget, vil gjøre sig til Raalsmand for denne Sag og forme sine Forslag saaledes, at der kan blive Enighed derom. Dette er, hvad jeg foreløbig skal indlade mig paa at udtale ved denne Behandling. Der falder igaar nogle Ytringer, som jeg den Gang tænkte, at jeg vilde være med til at drøfte; men det skal jeg nu unnlade paa Grund af den langt fremrykkede Tid.

Bojsen: Som jeg kunde vente, have mine Udtalelser igaar givet Anledning til forskjellige Mobbemærkninger, og for saa vidt var der jo Stof nok at svare paa, men jeg skal ikke kysse det ærede Thing ved at stille en saadan vidtløstigt Udtalelse i Udsigt. I det Hele taget tror jeg, at der er flere Betragtninger, som bleve gjorte gjældende fra min Side igaar, samt flere Mobbemærkninger og Udtalelser, som i Dag ere fremkomne fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix), der ere af en saadan Beskaffenhed, at jeg ikke skjønner, at en fortsat Diskussion derom egentlig vil føre Anskuelserne hinanden nærmere. Jeg skal derfor ikke forfølge disse Betragtninger videre. Men der er dog enkelte Ting, som jeg er nødt til at svare paa, fordi det er aabenbare Misforstaaelser, der her have gjort sig gjældende, idet man har opfattet mine Udtalelser paa en anden Maade, end jeg kan være tjent med. Mærkelig nok er der fra flere Sider, ogsaa fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds fremkommet den Misforstaaelse, at jeg skulde have